

College van Gedeputeerde Staten
Provinciehuis
Abdij 6
4331 BK MIDDELBURG

Oostburg, d.d. 14-11-2025

Geacht College,

Betreft schriftelijke vragen conform Art. 44 van het Reglement van Orde van het Statenlid François Babijn, PARTIJ VOOR ZEELAND (PVZ), m.b.t. ‘Doordrukken Wisselpolders (opslibpolders)’. (+ Bijlagen)

Algemene Toelichting

Ondanks het feit dat Provinciale Staten, het hoogste bestuursorgaan binnen de provincie Zeeland, een motie heeft aangenomen tegen elke vorm van ontpoldering die er geen twijfel over laat bestaan, lapt het college van Gedeputeerde Staten van Zeeland, het uitvoerend orgaan, die motie gewoon aan de laars en gaat door op de ingeslagen weg; die proef met een wisselpolder moet en zal er komen!

Omroep Zeeland kopt d.d. 10 november jl. met: „Wisselpolder nodig voor veiligheid: ‘Dit gaat over de toekomst van Zeeland’”.

Maar klopt dat eerste deel wel, dat we een wisselpolder nodig hebben voor veiligheid? Het tweede deel, dat het over de toekomst van Zeeland gaat, daar zijn wij het uiteraard mee eens.

Toelichting aangaande ‘Wisselpolders’:

- Met gaten van circa 50 meter breed in de zeedijk en landinwaarts een nieuwe waterkering wordt het overstromingsrisico groter vanwege een toenemende lengte aan dijk met een zeeverende functie. Daarbij zet tevens de verzilting van het land verder door en worden wij Zeeuwen nog slechts beschermd door één dijk in plaats van twee dijken!
- Er zijn twijfels over de periode van opslibbing van polders in verhouding tot de snelheid van zeespiegelstijging en de ondermijnende gevolgen voor het dijkfundament door uitschuring bij de gemaakte openingen. Deze zijn niet te voorspellen.

- “Tijdelijke ontpoldering” ondiepe polder ± 50 jaar, diepe polder ± 100 jaar; wat is tijdelijk!?
- Aan de ene kant worden er hoge polders afgegraven voor natuurcompensatie en aan de andere kant wil men dijken doorsteken om polders te laten opslibben. Zo neemt het oppervlak aan zout binnenwater nog verder toe.
- Zoute binnenwateren stijgen met de zee mee. Ze dringen verder binnen en belemmeren zeewaartse bescherming, uitbreiding van noodberging en voortgaande natuurontwikkeling.
- **Een dijk of drempel vóór de primaire dijk is effectiever voor de waterveiligheid en minder bedreigend voor de zoetwatervoorziening van het achterland en stimuleert uitbreiding van slikken en schorren. De bestaande infrastructuur blijft daarbij intact met behoud van de landbouwgronden en er hoeft in dat geval ook niet onteigend te worden en bewoners hoeven ‘huis en haard’ dus niet te verlaten voor een onzekere toekomst!**

Vragen

1. Bij de behandeling van de motie ‘tegen elke vorm van ontpoldering inclusief wisselpolders’ tijdens de Statenvergadering van 19-09-2025, vroeg uw college, bij monde van gedeputeerde Vael, om te wachten met het indienen van die motie tot er een discussie over wisselpolders was geweest, een discussie die op 26-09-2025 zou plaatsvinden. Wie schetste onze verbazing toen wisselpolders die dag niet eens op de agenda bleken te staan; uw college heeft Provinciale Staten van Zeeland destijds dus bewust op het ‘verkeerde been gezet’!
Tijdens de Statenvergadering van 07-11-2025 jl. gaf uw college, bij monde van gedeputeerde Vael, aan dat er uitvoering wordt gegeven aan onze motie, en wees op de brief die geagendeerd staat tijdens de Commissie Ruimte van 16-01-2026 a.s.. Maar daarin lezen wij o.a.: „Concreet is de wens een opslibpolder voor de concrete locatie (Hoedekenskerkepolder) als alternatief te onderzoeken.” En: „Daarom hebben we de vraag om tot een verkenning te komen neergelegd bij de Rijkspartijen”.
Dat staat haaks op de beide aangenomen moties!
(**N.B.** Woordspelletje: opslibpolder is weer een nieuw woord voor wisselpolder.)
In de eerste aangenomen motie heeft PS besloten een streep te zetten door elke vorm van ontpoldering (inclusief wisselpolders dus!) en in de tweede aangenomen motie wordt GS opgeroepen om geen stappen te zetten m.b.t. wisselpolders alvorens er een discussie is geweest met PS (zie bijlagen).

Tijdens de Statenvergadering van 7 november jl. geeft uw college, bij monde van Gedeputeerde Vael aan samen met PS te willen werken aan een strategie aangaande de waterveiligheid.

Vervolgens beroept uw college zich, wederom bij monde van Gedeputeerde Vael, op de 'Algemene wet Bestuursrecht' en geeft aan dat bij de uitwerking aangaande de strategie inzake waterveiligheid 'politieke standpunten' geen factor mogen zijn bij uw afwegingen!? Weer een nieuw konijn uit de hoge hoed, want bij het indienen van de motie tegen elke vorm van ontpoldering (inclusief wisselpolders) op 19 september jl. heeft uw college dat argument helemaal niet genoemd.

(a) Ten eerste willen wij van uw college de artikelen uit de Algemene wet Bestuursrecht ontvangen waarop uw college zich beroept? (b) Ten tweede vragen wij ons af of een discussie over wisselpolders met Provinciale Staten nog wel zinvol is, na de door uw college genomen stappen i.c.m. de door u ingebrachte argumenten; graag uw reactie?

2. In de PZC van 13-11-2025 lezen wij een artikel getiteld: „Waterschap: ‘Wisselpolder Hoedekenskerke? Gaat niet gebeuren’” (zie bijlage).

(a) Gaat uw college ook het Waterschap Scheldestromen in deze overrulen en verplichten om medewerking te verlenen aan een proef met een wisselpolder bij Hoedekenskerke? (b) Zo ja, met welk mandaat en wie gaat de kosten dan dragen van die proef? (c) Tevens verzoeken wij uw college om die totale kosten in beeld te brengen?

3. In het artikel van Omroep Zeeland (zie bijlage) lezen wij: „Als het natuurgebied een wisselpolder wordt, moet er wel een nieuwe plek gevonden worden, waar de kluten en andere vogels uit de Hoedekenskerkepolder kunnen broeden, vindt Trompetter. "Daar moeten we goed over nadenken. Want die vogels moeten ergens anders kunnen zijn. We hebben helaas maar heel weinig plekken in Zeeland over waar dit kan.”” **(a) Mag de bestaande natuur in de Hoedekenskerkepolder wettelijk gezien wel ‘vernietigd worden’ voor een proef met een wisselpolder (natuur is in Nederland toch beschermd en er zijn toch instandhoudingsdoelstellingen om natuurgebieden en soorten in een goede staat te houden en klopt het dat dit natuurgebied zelfs de status heeft van Natura 2000 gebied)?**

(b) Zo ja, waar en op welke wijze gaat men, bij het doorgaan van een proef met een wisselpolder bij Hoedekenskerke, het “natuurverlies” dan compenseren?

4. **Worden voorafgaand aan die mogelijke proef met een wisselpolder bij Hoedekenskerke o.a. de risico's m.b.t. verzilting voor de landbouw en fruitkwekers in kaart gebracht en wordt er bij het doorgaan van die proef een nulmeting voorzien, zodat mogelijke gedupeerden hun schade kunnen verhalen?**

5. **Gezien de enorme haast die uw college aan de dag legt om een proef met een wisselpolder in Zeeland gerealiseerd te krijgen, willen wij van uw college weten of die haast gerechtvaardigd is en hoe lang een proef met een wisselpolder in Hoedekenskerke daadwerkelijk gaat duren, alvorens er een balans opgemaakt kan worden?**
6. **Na Hoedekenskerke is het de bedoeling om elders ook bewoonde- en in cultuur gebrachte polders om te vormen tot wisselpolder.**
(a) De Statenfractie van de PARTIJ VOOR ZEELAND (PVZ) wil expliciet van uw college vernemen hoe alle gifstoffen uit een wisselpolder zullen worden verwijderd zodat een polder weer in gebruik genomen kan worden voor voedselproductie na een periode van vijftig à honderd jaar, nadat een wisselpolder is opgeslibd met door PFAS en andere gifstoffen vervuild slib? (b) Ook willen wij van uw college vernemen of “natuurwaarden” die tijdens de periode van opslibbing dan mogelijk zijn ontstaan ook zomaar aan de kant geschoven kunnen worden voor inpoldering?
7. **(a) Heeft uw college al eens onderzocht/laten onderzoeken of er buitendijks mogelijkheden zijn om proeven te doen met alternatieven die onze veiligheid ten goede kunnen komen (inpolderen, eilandjes voor de kust, aanleg van drempels of een nieuwe primaire waterkering (zeedijk) voor de huidige bestaande, of het plaatsen van een dam in de Westerschelde i.c.m. met een stormvloedkering bijvoorbeeld)? (b) Zo ja, dan vernemen wij graag de uitkomsten? (c) Zo nee, is uw college dan bereid om daar alsnog mee aan de slag te gaan?**
8. **Adviesgroep Borm & Huijgens (Integraal Waterbeheer) noemt als mogelijkheid voor een effectieve aanpak van onze waterveiligheid voor de lange termijn het afdammen van de Westerschelde inclusief een sluzencomplex, eventueel i.c.m. een ‘containertransferium’; is uw college bereid om ook dat scenario mee te nemen in de zoektocht naar een toekomstbestendige oplossing (zie bijlage)?**
9. **Beseft uw college dat er in onze provincie Zeeland eigenlijk al proeven lopen met wisselpolders: Project Waterdunen, Het Zwin, Plan Perkpolder en de Hedwigepolder, en ook in de Provincie Groningen loopt er reeds een proef met een wisselpolder; bij Bierum kan water van de Eems-Dollard via een duiker een circa 37 ha grote wisselpolder in- en uitstromen.**
Kan uw college aangeven waarom er dan zo nodig nog een proef met een wisselpolder moet komen bij Hoedekenskerke?

In afwachting van uw beantwoording, verblijven wij,
Hoogachtend,

Statenfractie PARTIJ VOOR ZEELAND (PVZ),
François Babijn, Fractievoorzitter